

Čís. 13691.

Osvojitel jest oprávněn a povinen chrániti osvojence před vším, co by mohlo ohroziti jeho tělesné nebo duševní blaho, byť i to byl styk s rodným jeho otcem.

(Rozh. ze dne 27. června 1934, R II 285/34.).

Žádost rodného otce dítěte, by bylo uloženo osvojiteli dítěte, by jednou v roce na měsíc (od 1. do 30. prosince 1930) dítě do domácnosti navrhovatele na jeho náklady vydal a by kromě toho osobní styk s tímto dítětem jednou za měsíc počínaje od 1. ledna 1931 na tři hodiny podle své volby buď ve své domácnosti nebo na místě jím určeném povolil, oba nižší soudy zamítly. Nejvyšší soud původně zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by řízení bylo doplněno bližším šetřením a výsledkem rodného otce dítěte. Soud prvního stolic, doplniv řízení, opět nevyhověl žádosti vlastního otce. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Jde o řešení dvou otázek, zda stěžovateli jako rodnému otci přísluší i po adopci právo na styk s dítětem adoptovaným, pak-li ano, zda v tomto případě z ohledu na zdraví nezletilcovo a jeho výchovu i po mravní stránce se to doporučuje. Napadené usnesení praví, že z ohledu na tělesné zdraví nezletilce se návrhu nevyhovuje aniž by řešilo otázku, zda rodnému otci vůbec právo přísluší. Stěžovatel má za to, že, poněvadž zrušovací usnesení nejvyššího soudu se o tom, zda vůbec právo na styk má, nevyjadřuje a že jím bylo nařízeno doplnění řízení, mlčky mu právo na styk nejvyšším soudem bylo přiznáno. Než pokud zrušovací usnesení nejvyššího soudu nevyslovalo závazně svůj názor v tomto směru, nemůže býti bráněno nižším stolicím, by tuto otázku samy neřešily. Rekursní soud jest toho názoru, že rodný otec po adopci jeho dítěte třetí osobou nemá již nároku na styk s dítětem, pokud si to výslovně v adopční smlouvě nevymíní. Podle § 13 odst. (2) zák. ze dne 28. března 1928 čís. 56 sb. z. a n. jest pro řešení této otázky rozhodným ustanovení § 180 a násl. obč. zák. částečně v doslovu čís. nař. z 12. října 1914 čís. 276 ř. zák. Podle § 183 obč. zák. přísluší osvojiteli stejná práva jako rodnému otci, i otcovská moc. Podle § 184 obč. zák. může adopční smlouvou býti poměr mezi osvojitelem a osvojeným upraven jinak, pokud zákonná ustanovení § 182 obč. zák. nejsou měněna. Není ani tvrzeno tím méně prokázáno, že by adopční smlouva vyhrazovala stěžovateli právo na styk s jeho dítětem. Poněvadž tedy osvojiteli přísluší všechna práva otcovská, tedy i řídit výchovu dítěte, může osvojitel rozhodovati i o tom, zda dovoluje styk osvojeného dítěte s jeho rodným otcem čili nic. Poněvadž pak osvojitel to nedoporučuje a se tomu brání, nemá soud příčiny, by proti jeho vůli ho k tomu donutil, pokud by nebylo jiných důvodů pro zakročení soudu. A takových důvodů zde není. Vždyť stěžovatel sám tvrdí, že osvojitel věnuje chlapci mimořádnou péči, že dítě řádně vychovává a pečuje o mravní i tělesné jeho blaho. I kdyby ale toho nebylo, souhlasí rekursní soud se zjištěním a názorem prvního soudu, že blaho dítěte vyžaduje, by ke stykům s rodným otcem nedocházelo. Svědci stěžovatelem vedeni ne-

mohli vyvrátiti skutečnost zjištěnou lékaři, v jaké stavu se chlapec nacházel při převzetí osvojitelem ani skutečnost, že po mravní stránce chlapec byl tehdy defektní. I rekursní soud jest proto toho přesvědčení, při čemž poukazuje zejména na podrobnou dodatečnou zprávu městského úřadu sociální péče v B., že jest třeba se vyhýbatí všemu, co by nezletilce rozrušovalo, tedy hlavně i že jest v zájmu děcka nepřipustiti jeho styk s rodným otcem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel vytýká napadenému usnesení rekursního soudu podle § 46/2 nezákonnost a zmatečnost. Napadené usnesení není nezákonné, neboť názor rekursního soudu se shoduje s ustanovením § 13 odst. (2) zákona z 28. března 1928 čís. 56 sb. z. a n. a § 180 a násl. obč. zák. částečně v doslovu cis. nař. ze dne 12. října 1914 čís. 276 ř. zák. zejména správný jest též výklad jeho o rozsahu otcovské moci osvojitelovy podle § 183 obč. zák., podle níž jest osvojitel oprávněn chrániti osvojence přede vším, co by mohlo ohroziti tělesné nebo duševní jeho blaho, byť i to byl styk s rodným jeho otcem. K tomu se připomíná, že nezletilý byl dodatečně vyšetřen soudním znalcem profesorem Dr. P-em, že znalec podal podrobný nález o prohlídce a posudek, který vyzněl v ten smysl, že s lékařského stanoviska nelze doporučiti, by rodnému otci byl povolen styk s nezletilým jeho synem, a že znalec považuje každý takový styk proti vůli dítěte za škodlivý jeho zdraví. Příznačná jsou tato slova soudního znalce: »Dítě nepřeje si vrátiti se byť i na krátkou dobu k svému fysickému otci... Jestliže otec lne k dítěti otcovskou láskou, tím spíše upustí od zneklidňování okolí dítěte soudním vynucováním styku s dítětem, ježto takový projev otcovské lásky mohl by vésti jednou k opačným citům na straně synově, pokud by vznikl u dítěte dojem schválnosti a nepřátelské zaujatosti fysického otce proti adoptivnímu otci, u něhož se dítěti jistě dobře vede.« Napadené usnesení netrpí zmatečností. Vytýká-li stěžovatel, že mu nebyla poskytnuta možnost osobního výsledku o výsledcích doplněného řízení, nejde o zmatečnost dle § 41 (2) g) zák. č. 100/31, neboť stěžovatel byl v řízení slyšen několikrát a zásada o nutnosti slyšení účastníky před rozhodnutím nebyla porušena, neboť není nutné, aby účastníci o každém provedeném kroku byli znovu slyšeni. Hledíc pak k posudku soudního znalce nelze toho času t. j. dokud se nezmění stav věci jím zjištěný vyhověti ani původnímu ani obmezenému (konečnému) návrhu stěžovatelovu, když každý osobní styk dítěte s fysickým otcem prohlásil znalec za škodlivý pro zdraví dítěte.

Čís. 13692.

Poznámka žaloby o rozdělení spoluvlastnictví nemůže omeziti spoluvlastníka v disposičním právu co do jeho ideálního spoluvlastnického podílu.

Předpis § 126, druhý odstavec, knih. zák., podle něhož nesmějí býti v rekursu činěny nové údaje, nepozbyl platnosti ustanovením § 40 (3) zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 27. června 1934, R II 296/34.)